

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Vår ref.: 16/985-2/ROWF

Deres ref.: 16/5096

Dato: 21.09.2016

Høring - utredning av fremtidige modeller for offentlig finansiering av NRK

Medietilsynet viser til Kulturdepartementets høring av 18. august 2016 *Finansiering @NRK – Alternative fremtidige modeller for offentlig finansiering av NRK*.

Medietilsynet har følgende kommentarer:

1.

Medietilsynet er klageorgan etter forvaltningsloven¹ i saker om kringkastingsavgift der NRK fatter vedtak. Tilsynet mottar omkring 50 klager på NRK-lisensen i året. Tatt i betraktning det høye antallet NRK-lisenser (i overkant av to millioner), gir antallet klager en viss indikasjon på at dagens ordning med en offentlig finansiering av NRK har legitimitet i befolkningen. Av de klagene tilsynet mottar omhandler mange sammenhengen mellom avgift og bruk. Det vil si at klager av ulike grunner anfører at det er urimelig å måtte betale en lisensavgift til NRK når vedkommende ikke benytter NRKs tilbud.

Tilsynet opplever at forvaltningen med den delen av kringkastingsregelverket som omfatter lisensordningen, stort sett fungerer i praksis. Likevel er det Medietilsynets oppfatning at regelverket bør endres ettersom dagens medievirkelighet er en annen enn den regelverket baserer seg på. Dette kommer blant annet til syne når reglene i endel tilfeller ikke fremgår direkte av forskriften², men har sitt grunnlag i langvarig praksis hos NRK og Medietilsynet. Etter Medietilsynets oppfatning bør det være et mål at reglene i størst mulig grad fremgår direkte av forskriftsteksten.

Videre innebærer konvergens i mediemarkedene, som ekspertgruppen skriver om i utredningen pkt. 4.1, at NRKs innhold kan konsumeres på ulike plattformer og via ulike digitale informasjons- og kommunikasjonstjenester. Ettersom grunnlaget for avgiftsplikten er «fjernsynsmottaker» i bruk, medfører det at befolkningen gis tilgang til NRKs innhold på en rekke måter, f.eks. ved strømming på skjerm via internett, uten at det inntreer noen avgiftsplikt. Rimelighetshensyn tilsier imidlertid at det å motta NRKs innhold via fjernsynsmottaker ikke bør behandles annerledes enn mottak av det samme innholdet streamet via internett. Den tekniske innretningen innholdet konsumeres fra, bør etter Medietilsynets oppfatning ikke være avgjørende for avgiftsplikten.

En endring av finansieringsmodell, som fører til større samsvar mellom grunnlaget for avgiftsplikten og dagens medievirkelighet, kan etter Medietilsynets vurdering bidra til å opprettholde NRKs legitimitet i befolkningen i fremtiden. Samtidig kan det føre til mer forutberegnelighet for den enkelte

¹ Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

² Forskrift 23. november 1980 forskrifter om fjernsynsmottakere

som ikke trenger å skille mellom hvilken «mottaker» som utløser avgiftsplikt, og hvilke plattformer som faller utenfor.

2.

Statens overordnede ansvar på medieområdet er å fremme ytringsfrihet og demokrati, ved å legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale. En sterk allmennkringkastingssektor er et av flere virkemidler for å fremme disse samfunnsmålene. Medietilsynet bidrar til dette, blant annet gjennom tilsyn med at NRK ivaretar sine allmennkringkastingsforpliktelser.

Etter Medietilsynets oppfatning er det viktig at den fremtidige finansieringsmodellen bidrar til å sikre at NRK i størst mulig grad forblir en sterk allmennkringkaster, noe som innebærer at NRK kan legge til rette for en åpen og opplyst samtale og ha et mangfoldig innholdstilbud av god kvalitet. For å kunne oppnå dette må NRK sikres en forutsigbar og solid økonomi og redaksjonell uavhengighet. Medietilsynet mener disse hensynene bør være avgjørende ved valget av finansieringsmodell. Tilsynet ser at flere av de alternative finansieringsmodellene ekspertgruppen har vurdert, kan ivareta dette.

Medietilsynet vil også understreke viktigheten av at prinsippet om armlengdes avstand mellom bevilgende myndighet og institusjonene som mottar offentlige midler, ivaretas. I denne sammenheng viser Medietilsynet til at det fremgår av rapporten at en skatteordning, hvor NRKs inntekter vil være en utgiftsbevilgning på statsbudsjettet, i større grad enn en avgiftsmodell, kan påvirkes av politisk innflytelse, med mindre det gis klare styringssignaler og at utgiftsbevilgningen (inntekten til NRK) knyttes så nær opp til inntektsbevilgningen (skatteinntekten) som mulig. Dette kan tilsa at en avgiftsmodell, enten som NRK-bidrag (boligmodell) eller NRK-avgift (en utvidelse av dagens ordning til å gjelde alle mottakerplattformer), er å foretrekke blant de alternative modellene ekspertgruppen har vurdert.

Med hilsen

Gudbrand Guthus
direktør for konsesjon og tilsyn

Robin Welhaven Føyen
rådgiver

[Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ikke underskrift](#)